

Kelikameraselvitys

Sainpa vuoden 2021 maaliskuun alussa kuulla väitteen: jos haluaa katsoa kotimaisia [kelikamerakuvia](#) »oikealta» sivustolta, pitää valita nimenomaan verkko-osoite www.kelikamerat.info, ei osoitetta www.kelikamerat.net.

Itse kun olen enimmäkseen laiska seuraamaan ajokelien kehittymistä, en ensi alkuun osannut ottaa väittämään kantaa. Ylätason verkkotunnukset¹ *.info* ja *.net* kuitenkin kiinnittivät huomioni. Kuka Suomessa muka pitäisi virallisinta mahdollista kelikamera-palvelua noista kummankaan alla? Päätin pikkuisen selvitellä asiaa.

Ensimmäiseksi minulle selvisi, ettei kotimaassani ollut enää pariin vuoteen ollut Liikennevirastoa (2010–2018) (jota lienee kelikamera-alalla edeltänyt Tiehallinto, 2001–2009). Vuoden 2019 alusta lähtien valtion kelikameroista on vastannut [Väylävirasto](#). Nimitys on lähes yhtä komea kuin peräpohjalaisten pitkään suosima *Vesivaltio*², jonka itse muistan parhaiten *TVL*-kylteistä eli nimellä *Tie- ja vesirakennuslaitos*.

Päästyäni [Väyläviraston omille verkkosivuille](#) jäljitin viranomaisen oman kelikamerapalvelun. Se on rakennettu osaksi [Liikennetilanne-sivustoa](#), kuitenkin niin, että Liikennetilannekarttaa pitää osata pyytää näyttämään nimenomaan kelikamerat. Näin saatiin kelikameranäkymiin en osaa tarjota suoria linkkejä, sillä verkko-osoite ei muutu miksikään, vaikka mitä kartan kohtia tai valokuvia katselisin. Liikennetilanne-palvelu onkin nähtävästi

¹ *ylätason verkkotunnus*: engl. *top-level domain*, *TLD*.

² Nimimerkki **Erastotenes Aleksandrialainen** tarjoaa selkeyttävää taustatietoa **Jukka Kemppisen** »[Halkokellarissa](#)»-verkkopäiväkirjatekstiin lisäämällään kommentilla (to 31.3.2016): »Aikanaan pohjois-suomalaisilla oli selkeä tapa käsitteellistää valtio, tämä outo ilmiö. Oli »vesivaltio» eli TVH, »ratavaltio» eli VR, »metsävaltio» eli metsähallitus ja »sotavaltio» eli armeija. Sinänsä ihan ymmärrettävää. Kaikissa näissä oltiin tekemisissä »valtion omaisuuden» kanssa, mutta jokainen näki, että kyse oli aivan eri laitoksista. Kun ymmärtää, että jokainen näistä »valtioista» on käytännössä ihan oma, omien sisäisten menettelyjensä mukaan pyörivä olento, jolla ei juurikaan ole tekemistä minkään muun valtion ilmenemismuodon kanssa, välttää joutumasta melisairaalaan etsimällä »valtiota» *an sich*.»

erittäin suurelta osin toteutettu Javascript-komentosarjoilla. Mitkä niistä ovat ratkaisevimmissa rooleissa, sitä en jaksa selvittää. Selaimeni pyrkivät komentosarjojen muodossa ainakin [ArcGIS](#) (kahdella verkkotunnuksella), [Google](#) (kolmella verkkotunnuksella), [JSDelivr](#) sekä [Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic](#). Kaikkia minun ei tarvinnut päästää läpi, jotta sain palvelun toimimaan siedettävän hyvin.

Väylävirasto siis tarjoaa kelikamerapalvelut valtionyhtiö Fintrafficin kautta, ylätason verkkotunnuksena *.fi*. Miksi sivusto ei tullut edes puheeksi, kun tuttavani keskustelivat »oikeasta» kelikamerapalvelusta?

Kerättyäni hakukoneella hieman johtolankoja suuntasin [Kelikamerat-nimiselle sivustolle](#), jonka ylätason verkkotunnuksena oli *.net*. Ainakaan ilman Javascriptiä sivusto ei kertonut itsestään yhtään mitään. Ei vastuuhenkilöitten, -yritysten tai -yhteisöjen nimiä, ei Y-tunnuksia, ei tietosuojaselostetta, ei ohjelmanjulistusta, ei historiikkia. Sähköistä yhteydenottolomaketta kyllä tarjottiin.

Sivustolla ei myöskään ollut kelikamerakuvia vaan ainoastaan linkkejä uudempaan kelikamerapalveluun. Lieneekö siis yksi ja sama palvelu siirtymässä ylätason verkkotunnuksen *.info* alle?

Seurasin sivuston ohjeen mukaan linkkiä sivustolle nimeltä [Kelikamerat - tarkasta tiesää](#). No nyt sain eteeni palveluita, valokuvia ja monenlaista muutakin liikennetietoa. Sivustoa pystyi välttävästi käyttämään, vaikka piti eri lähteistä tulevat Javascriptit pitkälti torjuttuina, hienoa! Mutta ei täälläkään suurta melua itse palveluntarjoajista pidetty. Ei ollut sivun ylälaidassa linkkiä yhdistyksen tai yrityksen kotisivuille, ei näkynyt valokuvia palvelun ylpeistä ylläpitäjistä.

Tyhjään arpaan en silti joutunut tyytymään. Joku oli ottanut laki-seikkoja huomioon, ja sivun alalaidassa oli hyvin mielenkiintoista pientä tekstiä:

»Sivusto sisältää Traffic management Finland Digitraffic [-]aineistoa. (Creative commons[.])» »Liikennetietojen lähde: Traffic Management Finland / road.digitraffic.fi, lisenssi CC 4.0

BY[.]» »Sivusto voi sisältää linkkejä Amazonin verkkokauppaan.»
»Amazon-associate-ohjelman avulla sivuston omistaja voi ansaita sivuston kautta tehdyistä ostoista.»

Mitään road.digitraffic.fi-sivua selaimeni ei suostunut löytämään. Wikipedian harrastajana tyydyin »olettamaan hyvää tahtoa» eli arvaamaan, että linkit, samoin kuin pitkälti muutkin tiedot, olivat vanhentuneet, kun Traffic management Finlandin nimi oli vuoden 2020 lopussa muutettu ylempänä mainitsemaani muotoon *Liikenteen-ohjausyhtiö Fintraffic*.

Kiehtovampaa luettavaa olivat verkkosivulla pikkuisen ylemmäs sijoitetut Kelikamerat-palvelun käyttöehdot ja tietosuojaseloste. Niistä nimittäin selvää palvelua tuottavan tahon nimi. Se on sijoitettu tekstin sekaan kuvatiedostona - temppu, jota olen itsekin käyttänyt välttyäkseni turhalta roskapostilta. On kuitenkin aika harvinaista, että osakeyhtiön nimen jakamista vältellään yhtä hartaasti kuin minä välttelin varta vasten tarjoamasta henkilökohtaista sähköpostiosoitettani tai puhelinnumeroani hakuroboteille.

Patentti- ja rekisterihallituksen sekä Yritystelen kautta pääsin mukavasti eteenpäin. Kelikamerat-palvelun tarjoaja on pieni yhtiö nimeltä [Youlearn it](#). Se on perustettu vuonna 2012 nimellä Youlearn IT. Jostakin syystä nimi on haluttu parisen vuotta myöhemmin vaihtaa muotoon, joka vähemmän vahvasti (?) viittaa informaatioteknologia-alaan.

En nyt viitsi erikseen kirjata tähän osakeyhtiön Y-tunnusta ja vastuuhenkilöitä. Ne ovat julkista tietoa ja helposti löydettävissä. Kotipaikkana on Vantaa, ja vastuuhenkilöitä on vain kaksi, kummallakin sama sukunimi. Henkilöstöluokka on »alle 5» eli pienin mahdollinen. Arvailun varaan jää, onko kysymyksessä pieni perheyrittäjä vai suorastaan yhden hengen yritys. Yhtiö on arvonlisäverorekisterissä, ennakkoperintärekisterissä ja kaupparekisterissä, niin kuin on syytä ollakin, ellei kyseessä ole aivan vähäinen sivutoiminen näpertely.

Youlearn itin tarkoituksena ei kuitenkaan ole pelkästään toimia Kelikamerat-palvelun taloudellisena kehyksenä tuottaen nimellisiä

voittoja tai siedettäviä tappioita. Vaikka liikevaihtoluokka on »alle 200 000», sekin nähtävästi Yritystelen luokituksessa pienin mahdollinen, on nettotulos +26 000,00 euroa (19,5 % liikevaihdosta, tilikausi 12/2019). Pienemmälläkin rahalla elää yksi ihminen. Tietenkään emme yhtään voi tietää, mikä on Kelikamerat-palvelun osuus liikevaihdosta ja nettotuloksesta. Ehkäpä Youlearn itin omistajat tekevät ympäripyöreitä päiviä, kuten kuka tahansa pienyrittäjä, verkkokoulutusratkaisujensa ja sivustontoteutustensa parissa, ja Kelikamerat on oikeasti lähinnä harrastus.

Satunnainen selaaja jää ihmettelemään, miksi niin tunnettu sivusto on emoyritykselleen enemmän salaisuus kuin markkinointikeino. Vanhempi tuttavani myös ihmetteli, minkä tähden valtio luovuttaa kelikamerakuvansa [Creative commons](#) -lisenssillä yksityisten kaupallisesti hyödynnettäväksi. Se minuakin hiukan mietityttää, mutta osaan kuvitella jokusen vastauksen. Liikenneturvallisuuden parantamiseksi varmaan toivotaan, että aineisto leviäisi mahdollisimman laajalle. Jos valtiolla itsellään ei ole voimavaroja toteuttaa siihen tarkoitukseen ihanteellista alustaa, ehkäpä kaikki osapuolet voittavat (vähän), kun yrittäjille annetaan vapaat kädet? Voin myös kuvitella, miten toivotonta olisi ehdoin tahdoin estää yksityisiä perustamasta kaupallisia kelikamerasivustoja ulkomaisille [palvelimille](#), kun itse aineiston on kumminkin tarkoitus olla vapaasti saatavilla.

Seuraavaksi tutkin sivustoa nimeltä [Liikennetilanne](#), jolla on alisivusto [Kelikamerat](#). Kaikki näyttää kovin samantapaiselta kuin yllä puidulla Kelikamerat-sivustolla mutta hieman huolellisemmin kasatulta ja kattavammalta. Tällä kertaa myös Youlearn it mainitaan selkotekstinä pääsivun alalaidassa. Olisiko Kelikameroilla oikein kaksi muuttoa meneillään, jälkimmäinen ylätasen verkkotunnuksen *.fi* alle?

Sellaisia ihmeitä kätkeytyy Suomen kaiketi suosituimman kelikamerapalvelun taakse. Vaan eivät vaihtoehdot hakukoneitten mukaan vielä tähän lopu.

Esimerkiksi vuonna 2009 lakkautetun [Tiehallinnon](#) verkkosivusto on yhä [olemassa](#), vaikkakin pystyyn kuolleen ja vajavaisena. Ehkäpä se vieläkin sisältää arvokkaita tietoja, jotka olisi tarkoitus

siirtää nykyisten viranomaisten sivustoille, kun siihen vain myönnettäisiin hankerahoitusta? Tiehallinto [mainostaa kelikamerakuviansa edelleen](#), mutta ei niitä kyllä löydy.

Sen sijaan koko maan kelikamerakuviin pääsee varsin helposti käsiksi sääennustamo Forecan [Ajokeliennuste ja kelikamerat, Helsinki -sivun](#) kautta. [Kulkutautiaikaan](#) sopimattomasta matkusteleimisesta kiinnostuneen kannattaa tutustua myös [Nordicweather-sivustoon](#), joka tarjoaa palvelun [Tiesää ja kelikamerat Suomessa sekä Ruotsissa](#). Vaikka sitä ei aivan suoraan missään sanotakaan, Nordicweatheriä pidettäneen yllä täysin harrastusluontoisesti. Perustan käsitykseni esimerkiksi sivuun [Tietoja asemasta](#).

Monia muitakin kelikamerälähteitä on, mutta pikapikaa tarkastellen ne vaikuttavat kaikki maakunta- tai paikkakuntakohtaisilta, kun yllä olen esitellyt valtakunnallisia verkkopalveluja.